

CIRCARIA SLAVIAE

Complectebatur circaria ista antiquum ducatum Pomeraniae, qui saeculo XII adhuc a Slavis fuit inhabitatus. Duas abbatias et duo parthenones tantum habuit, quae omnes in Diocesi Caminensi (Kammin) fuerunt sitae.

Ordo noster per ipsum fundatorem in Germaniam Septentrionalem fuit transplantatus (vide sub Circaria Saxoniae). Monasteria ibidem intra fines metropoleos Magdeburgensis fundata, ac eorum fundationes filiales initio omnes Circariae Saxoniae adhaeserunt. Sed mox canoniae pomeranae, et domus magis distantes iurisdictioni illius circariae se subtraxerunt, ac in obedientiam Abbatis Generalis sunt reversae. Initium fecit canonia Usnamensis, seu Grobe in Pomerania. Praepositus Walterus de Grobe iam anno 1184 a Circaria Saxoniae defecit. Insidiae ac dissensiones politicae iam tunc causa huius separationis fuerunt. Quae seiunctio postea fuit perfecta, dum Sigwinus Episcopus Camminensis studeret iurisdictioni archiepiscopi Magdeburgensis se subtrahere, quod anno 1217 a Sancta Sede vere impetravit. Sigwinus ille consultor fuit Ducis Pomeraniae in secunda fundatione. Canonici huius fundationis haud ex monasteriis Saxoniae prope sitis, sed e longinqua Frisia anno 1208 fuerunt advocati. Duces nempe Pomeraniae tunc temporis adhuc mere Slavi, aegre tulerunt potentiam archiepiscoporum Magdeburgensium, quia illi iam a tempore Sancti Norberti germanisationi illius regionis faverunt.

Dum vero aliae canoniae, quae initio ad circariam Saxoniae spectabant et postea propter nimiam distantiam ab ea defecerant ut Arnstein, Vessra et Ilfeld, mox alii s Circariis se aggregaverint vel novam formaverint, duae canoniae pomeranae, propter res politicas potius quam propter distantiam a Saxonibus seiunctae, sibimetipsis fuerunt derelictae. Symbolum separationis Pomeranorum a Saxonibus statim fuerunt introductio dignitatis abbatialis loco praepositorum, quos Saxones semper retinuerunt, et admissio monia-

lium, a quibus illi abhorruerunt. Cum vero ordo saeculo XIII in circarias fuerit divisus, e pomeranis canoniis formata est „Circaria Slaviae“. Catalogorum omnium antiquissimus, Ninivensis I (1234/40) eam expresse et segregatim adducit. Designatio „Slavia“ tunc temporis quidem communis erat pro Pomerania hodierna, sed nihilominus aliquo modo innuit, separationis causam fuisse sensum nationalem Slavorum, qui nequidem diocesibus germanicis participare voluerunt. Anno nempe 1308 canoniam Grobe altera vice est translata, ea de causa, ne amplius in territorio episcopi Havelbergensis esset sita.

Videtur vero existentia huius circariae fuisse theoretica. Secundum peritos auctores (v. g. Hoogeweg) constat, canoniam Grobe et Belbuck numquam ullam unionem circariam inter se habuisse, et ex archivis earum, partim sat amplis, nullo modo patere illam circariam umquam extitisse. Atqui scimus ambas canoniam frequentes relationes semper habuisse cum circariis Daniae et Norvegiae, et cum ecclesia cathedrali in Riga, interdum etiam cum Ilfeldia et Bohemia. Tommarp diu fuit sub paternitate abbatis Usnamensis, et Belbuck primo fundata est ex Lundis. In „relicto“ visitationis Circariae Daniae, quam instituerat Laurentius abbas de Pudagla anno 1443, ille nuncupatur „Visitor in Circariis et partibus Slaviae Daciae et Norvegiae“.¹ Inde apparere videtur Slaviam et Norvegiam ut proprias circarias tunc fuisse consideratas, sed propter paucitatem domuum, una cum Riga semper cumulative cum Circaria Daniae fuisse administratas.

Catalogus Le Paige loquitur de Circaria Sti. Andreae et Slavoniae, et bis adducit canoniam pomeranas. Lairuelz et Hugo sequuntur hanc denominationem omnino falsam, ac mira fabulantur de canoniis Slaviae, multiplicando numerum earum. Clare apparet ceteroquin e comparatione antiquorum catalogorum, parvas circarias semper periculum incurrisse, quod descriptores superscriptiones earum per errorem saepius negligentes, eas aliis circariis falso agglutinaverunt. Hoc Circariae Slaviae in Catalogo Le Paige bis factum est. Prima vice coniuncta est cum Circaria Sti. Andreae, quae revera e sola abbatia Fernensi in Scotia constituisse videtur, ac secunda vice Circariae Westfaliae fuit appensa. Catalogi Tongerloensis, Hilgenthalensis et Ninivensis II, qui ultimus minuta magni momenti praebet de vicissitudine paternitatis abbatiae Usnamensis, ambas canoniam pomeranas adducunt sub voce „In Sclavia“, omitta denominatione Circariae. Solus Hilgenthalensis adducit et ambo asceteria Stolp et Treptow. Tamen fieri potuit omnino, unionem quandam ad instar circariae extitisse, non solum de jure, sed de

¹ Hoc „Relictum“ publicatum est in opere „Repertorium Diplomaticum Regni Danici Medievalis“ III (Hafniae 1906) pp. 619/21, et in Anal. Praem. XXIV (1948) pp. 111/14.

facto, inter abbatias totius aquilonis Europae, immo Fearn et aliquas domus in Frisia sitas complectentem, quod probatur infra apud Circariam Daniae.

Quidquid est, positio iuridica harum canoniarum in ordine non videtur fuisse omnino clara. Ambae, Grobe-Pudagla-Usnam et Belbuck, fuerunt spectabiles et insignes. Tota Circaria saeculo XVI interiit, ac pauca tantum rudera de domibus eius subsistunt. Aliter est de documentis. De Grobe superest considerabile archivum, ac etiam de aliis domibus historia satis est documentata. Plures historici in eam exarandam insudarunt, praesertim nostris diebus H. Hoogeweg, ita ut relative bene de illa simus instructi.

BELBUCK SS. Petri et Pauli

Beal-, Belboc, -burch, -boch, -bouch, -buc, -buch, -bug. Castrum Sti. Petri (non vero Spei, ut falso legit LAIRUEZ, nec fuit B. ecclesia cathedralis, ut putat LEPAIGE 317, confundendo eam cum Börglum), Borch Sti Petri.

Prope Treptow (Trzebiatowo) in Pomerania, hodie Polonia, Dioec. Kammin (Kamien).

Abbatia, fundata anno 1177 a Casimiro Duce Pomeraniae, et uxore sua Anastasia in quodam vetusto sanctuario pagano (Belbog, slavice: deus albus), filia abbatiae SS. Trinitatis Lundensis. Sed fundatio non successit, mox canonici in Sueciam reverterunt. Denuo fundata est Belbuck anno 1208, quo venit nova turba religiosorum e Mariengarde in Frisia.

Abbatia, quae fuit „nobilitate, opibus, praeeminentiis insignis apud Pomeranos“, pertinuit usque ad annum 1224 ad Circariam Saxoniae. Asceteria dependentia: Treptow St. Nicolaus et Stolp St. Nicolaus. Parochiae incorporate: Treptow B.M.V. cum pluribus vicariis Behlkow, Karnitz, Kienow, Dargislauff, Gützlaffshagen, Langenhagen. Wachholzhagen, Großzapplin, Zarben, Zedlin. Anno 1398 incorporatio parochiarum Belgard, Oldenstadt, Stolp, Tzerben et Wischow confirmatur a Curia Romana. Iam saec. XIII abbatia erat ditissima. Postremo possedit 47 vicos, abbates erant infulati.

Anno 1328 24 canonici et 9 conversi in domo fuerunt praesentes. Proposita foundationis novae canonicae in Dramburg et translationis sedis episcopalis Camminensis in abbatiam Belbuck (1332) non fuerunt exsecuta. Ultimus abbas Joannes Baldwin seu Boldewan anno 1517 in canonia fundavit seminarium, cuius rector fuit famosus ille assecla Lutheri, Bugenhagen, qui vero non fuit membrum ordinis, ut quidam falso asserunt. Abbas ac maior pars conventus Lutheranismum statim adhaeserunt, qua de causa canonia iam anno 1521 a Duce Pomeraniae, tunc adhuc catholico, fuit suppressa. Anno 1536 iam fuit inhabitata ac collapsa, anno 1560 integre combusta est praeter tur-

rim, quae anno 1616 etiam corruiit. Duobus saeculis sequentibus ultima ruderata solo sunt aequata.

Archivalia: Archivum fere totum periiit incendio anni 1560, reliqua inveniuntur in Arch. Status in Stettin (37 diplomata, ac matricularium continens copias 82 diplomatatum ex annis 1180–1448).

Bibliographia: APontDan III 1987, IV 2746 – CPD 29, 86, 113, 148, 164 – DHGE VII 504 – GABRIEL 12, 13 – GOOVAERTS I 94, IV 22/24 – GROTE 37 – HEYDEN cf. ind. – HIRSCHING I 324/25 – HOOGEWEG Pom I 13/19 – HUGO Ann. I 247, prob. 196/200 – KLEMPIN cf. ind. – Kdm. Pom. XI Krs. Greifenberg (1914) 22/26 – Lettr. Jean XXII 5930, 11 416/17, 16 354, 53 849, 56 365, 58 656/57, 59 349 – LThK II 119 – LIENHARDT Eph. Hag. Auct. 15, 30 – MGH EpSel I 13 – PETERSOHN cf. ind. – PLANTIKO cf. ind. – PUB cf. indd. – POTTHAST 5656, 9308, 14 030, 25 857 – RANGO 233 ff. – RepGerm II 113, 116, 338, 388, 821, 1069, III 253, IV 198, 2826 – SCHÖTTGEN-KREYSING III 36, 115, 121, 276 – SOMMERFELD cf. ind. – STEINBRÜCK 7/13 – WALLIN Årkebiskop – WEHRMANN cf. ind. – WIESENER 225/29 – WINTER 213/14 – WUJA II 584 – ZAK EOP (1929) 248 – IDEM PAM – H. BERGSMAN, Die Reform der Meßliturgie durch Johannes Bugenhagen, Kevelaer 1966 (cf. Anal. Praem. 1967, 343) – H. BOSSE, Heimatkunde des Kreises Greifenberg II, Treptow 1927, 47 – IDEM, Das Kloster B. b. Treptow (Unser Pommerland XVI 1931, 96/106) – N. BOUTERWEK, Origines Treptoae – N. BRUMMER, Das Kloster B. bei Treptow (Balt. Studien IIa, 1833, 3 ff.) – J. BUGENHAGEN, Pomerania, edd. O. HEINEMANN, in: Quellen zur pommerschen Geschichte IV, Stettin 1900, 139 ff. – A. HEINTZE, Geschichte der Stadt Treptow (Original MS in Arch. Munic. Treptow, edd. A. GIRGENSOHN, Treptow 1906) – W. PAAP, Das Kloster Belbuck um die Wende des 16. Jahrhunderts (Baltische Studien X 1, 1884, XVI 1913, 3/73; et Diss. Greifswald 1912) – L. QUANDT, Chronologische Bemerkungen und Berichtigungen zu pommerschen Urkunden (Balt. Studien X 1, 1879, 143) – H. SCHULZ-VANSELOW, Stadt Treptow a. d. Rega, Land u. Menschen, Tr. 1954 (erronee autumat originem monasterii B. ex ordine Cisterciensi) – A. SIMONIS, Die Gründung der deutschen Stadt Treptow, Tr. 1909 – M. v. STEINKELLNER, Aus der Vergangenheit der Stadt Treptow und ihrer Umgebung, Stuttgart 1889 – K. F. SUDHAUS, Zur ältesten Geschichte von Treptow (Jb des Gynasiums Treptow 1876, 213) – S. M. SZACHERSKA, Rola klasztoru danskich w ekspansji Danii na Pomorzu zachodnim u schyłku XII wieku, Warszawa 1968; anglisce sub titulo: The Political Role of Danish monasteries in Pomerania 1171–1223, in: Medieval Scandinavia Nr. 10, Odense 1977, 146/50 – M. WEHRMANN, Gesch. von Stadt und Land Greifenberg, Gr. 1927, 13 – A. ZAK in Anal. Praem. VI 1930, 443/44

Series abbatum (HOOGEWEG)

Berenger ¹	Bavo 1251–59
Dodo 1216/19	Simon 1263
Otto 1224/43	Wiardus 1265–68, antea et postea
Sigebodo 1243/51	abbas in Grobe
Hesselus 1251, res.	Mauritius 1270

¹ Primus abbas secundum Necr. Braine, et Obit. Praem. 8. II. Hoogeweg nescit.

Thomas 1273
Albertus 1279
Thidbold 1283/90
Siegfried 1293
Nathan 1305/10
Gerhard 1318/19
Diethard 1320/22
Arnold 1328/41
Wilhelm 1350
Bernhard 1354/73
Nicolaus 1377/80
Andreas 1383/89

Bernhard Buckow vel Butzow
1393/1409
Nicolaus Griskow 1419/21 vel 28
Nicolaus Volske 1428 vel 1434/35
Gregorius 1436/61
Nicolaus 1467/77
Konrad v. Winterfeld 1480/91
Stanislaus 1492/1503
Joachim 1504/07
Henricus Beggerow 1508–16
Johannes Boldewan 1517–22

(GROBE) – PUDAGLA

Abbatia fundata circa annum 1150 in

1. Grobe St. Godehardus, BMV et St. Sabinus. Usnam, Vzenam, Ussduem, prope oppidum Usedom, in insula eiusdem nominis, in Pomerania, Dioc. Havelberg, Fundata a Ratibore duce Pomeraniae ab Pribislava uxore eius, instigante Anselmo Episcopo Havelbergensi, ante annum 1155. Praepositura, filia de Magdeburg. Mox iterum fuit derelicta propter turbam bellicam. Anno 1177 vero iterum renovata, hac vice ex ecclesia Havelbergensi. Propter vicinitatem oppidi Usedom, fori mercantilii turbulentissimi, canonia anno 1184 translata fuit in

2. Marienberg (Mons. Stae. Mariae, hodie adhuc Klosterberg) non longe distantem retentis nominibus Grobe et Usnam. Simul a iurisdictione Circa-riae Saxoniae se subtraxit et dignitatem abbatialem assumpsit. Paternitas diu fuit disputata. Saeculo XII fuit sub paternitate abbatiae Tommarp in Suecia, anno 1230 vero subiecta fuit Horto BMV in Frisia (Mariengarde, cf. Belbuck). Postremo habebatur ut „filia Praemonstratensis“. Anno 1421 primum monasterium Grobe iam totum fuit dirutum, hoc anno capella ibidem fuit erecta.

3. Anno 1308 iterum translata est canonia in Pudagla SS. Trinitatis et BMV, (Podeglo, Vodeglocensis), juxta lacum Schmollensee, Dioc. Kammin. Nomen eius abhinc fuit „monasterium Vznemense in Pudglowe“. Parochiae administratae: Usedom St. Paul, Usedom BMV, Benz, Gingst, Liepe, Mönchow, Sagard, Zirchow, Pasewalk, Altwarp, Eggesin, Morgensitz, Uckermünde, Balm, Krientze, Mellenthin. 1347: 14 canonici, 5 conversi. Direxit scholam in Usedom. Non fuit dives, sub abbate vero Henrico III Wittenburg (1394–1435) valde floruit. Suppressa anno 1535. Anno 1574 dux Pome-

Heinrich Wittenburg 1394–1435
Lorenz 1435–57
Nicolaus 1463–64
Johannes 1465–75
Henricus 1479–93

Herrmann Tulemann 1495–1514
Joannes Boldewan 1515–17,
postea abbas in Belbuck
Joachim 1517–29
Gerhardus Zarte 1529–35

STOLP St. Nicolaus

Civitas in Pomerania orientali, Dioec. Cammin. Hodie vocatur Słupsk et pertinet ad Poloniam. Vitetur confusio cum abbatia Sti. Joannis in eadem civitate, quae fuit tamen OSB, ac cum Stolpa in Pomerellis, loco ab hac Stolpa non longe distanti, ubi primitus fuit fundatum asceterium Succoviense (Zukowo, vide infra apud Circ. Poloniae).

Parthenon insignis, fundatus an. 1281/84 a Mestwino Duce Pomeraniae. Filia de Marienbusch (Treptow), dependens a Belbuck. Praepositus eius fuit simul parochus loci, et archidiaconus totius Pomeraniae orientalis. Fundatus extra muros (= Indago? vide infra), probabiliter anno 1311 intra muros fuit translatus. Anno 1285 immo adeptus est altum iudicium. Ecclesiae iure patronatus dependentes: Garde 1284, Mützenow, Kublitz, et capella Revekol prope Schmolsin. Anno 1535 suppressus, sed substitit usque ad annum 1945 tamquam „canonia pro domicellis lutheranis“ (Evangelisches Damenstift). Ecclesia anno 1665 combusta, sed an. 1737 reconstructa est. Anno 1771 ad fines scholares adaptata est.

Archivum periit totum.

Bibliographia: Nisi forte idem est ac Indago, omnibus fontibus ordinis est ignotum, praeter catalogum Hilgenthalensem – BERGHAUS cf. ind. – CPD et HEYDEN item – HOOGEWEG Pom. II 630/48 – Kdm. Pom. Bez. Köslin II – PLANTIKO cf. ind. – PUB, STEINBRÜCK, WEHRMANN, WIESENER et WUJA cf. ind. – ZAK PAM 47 – W. BARTHOLDY, O Stolpa du bist ehrenreich. Kulturgesch. Beiträge zur Kirchen- und Stadtgeschichte v. St., St. 1910 – J.E. BENNO, Die Stadt St., Cöslin 1831 – C.W. HAKENS, Drei Beiträge zur Erläuterung der Stadtgeschichte von St. (1773), denuo editum a F. FEIGE, St. 1866 – A. ZAK in Anal. Praem. VI 1930, 443.

Series antistitum (Hoogeweg)

Siegfried 1328	Martin Hasselvelt 1479/89 res.
Bernhard	Melchior 1490
Martin Vullemate 1388	Johann Boldewan 1511/12, dein abbas in Belbuck
Nikolaus Wischow 1417	Wilhelm v. Natzmer 1522 –
Stanislaus Clappe 1475/77 res.	

ex priorissis nota est unica tantum: Anna Roggenpan 1516/33

TREPTOW B.M.V. et St. Nicolaus

Rubus Stae. Mariae, Marienbusch, Tribethou, Trebetowe, Trepethowe, Dioec. Cammin.

Civitas in Pomerania orientali. Hodie vocatur Trzebiatow et pertinet ad Poloniam.

Parthenon fundatus anno 1224 ab Anastasia Ducissa Pomeraniae, quae primitus castrum suum in Treptow in hunc finem destinaverat, sed postea, resistentibus suis filiis, in vico Wischow prope Treptow, sub titulo Marienbusch fundavit asceterium, in quo loco anno 1235 prima vice occurrit. Fuit ibidem celebris peregrinatio ad B.M.V. Fundatrix Anastasia ordinem ibidem ingressa est et inter Beatos eius humeratur. Dependebat a Belbuck, qui initio bona eius administravit. Primae moniales venerunt e Bethlehem in Frisia. Anno 1243 iam moniales ibi fuerunt. Eodem circiter tempore asceterium Ivanič in Croatia, de quo vide infra apud Circariam Hungariae, vix ab eo fundatum, sed potius reformatum et aliquo modo ei est subditum. Paulo post an. 1281 primas sorores emisit in asceterium Stolp, de quo supra. Anno 1287 translatum est ad ecclesiam St. Nicolai in Treptow. Iam circa annum 1520, probabiliter simul cum Belbuck, fuit suppressum et camerae ducali incorporatum, conventus vero paulatim extinctus est. Anno 1560 adhuc nonnullae moniales in eo vixerunt, anno 1573 iam omnes obierant. Ecclesia anno 1560 iam erat ruinoso, anno 1679 ultima rudera eius sunt remota. Loco monasterii nunc est castellum, in quo unus murus et fundamenta illud in mentem revocant.

Archivalia: Pauca subsistunt in Arch. Status Stettinensi (Szczecin).

Bibliographia: (v. etiam Belbuck) – BERGHAUS II 6, 730 ff. – CPD et HEYDEN cf. ind. – HOOGEWEG Pom II 758/69 – HUGO II 701 – KLEMPIN cf. ind. – Kdm. Pom. XI 216, 225/32 – LIENHARDT Eph. Hag. 347 – MGH SS XXIII 579 ff. – PLANTIKO cf. ind. – PUB I 166, 314, 407 – POTTHAST 22657 – RepGerm IV 159, 3660 – SONNENFELD, STEINBRÜCK, WEHRMANN, WIESENER, WUJA cf. indd. – WAEPFELGHEM 158, 379 – ZAK PAM 47 – HEINTZE v. Belbuck – R. RO – Gosz, Metody i wyniki badań archeologicznych przy klasztorze w Trzebiatowie (Methoden und Ergebnisse von archäologischen Forschungen über das Kloster in Treptow, in: Biuletyn Informacyjny Pracowni Konserwacji Zabytkow Nr. 32, 1976, 156/174) – v. STEINKELLER, Aus der Vergangenheit der Stadt Tr. und ihrer Umgebung, Stuttgart 1889 – M. WEHRMANN, Die Gründung des Nonnenklosters Marienbusch (Monatsbl. der Ges. f. Pommersche Gesch. 1898, 55/56).

Series praepositorum (Hoogeweg)

Reimbert 1290

Wilhelm 1328

Gerhardus ante 1328

Henricus 1433

Hermann Schardemund 1442/44
Dietrich Niemann 1450/82
Melchior 1487/89 res.
Martin Hasselvelt 1490

Paul Moltze 1499
Johann Köster 1521/22
Otto Schlutow

Fundatio non perfecta

Anno 1254 abbatia Belbucensis recepit bona sat extensa a Duce Vratislao III in solitudine Sarranzig circa Dravam sita, in loco quo postea constructa est civitas Dramburg, ad fundandam canoniam in honorem SS. Augustini et Stanislai. Belbuck vero hanc fundationem non est exsecuta, iam anno 1269 bona fuerunt alienata. (Winter 322, Anal. Praem. XV 104)

PRAETERMISSA

BORU

Secundum Hugo I 393 in Dioc. Kammin, in Pomerania, fundatum versus annum 1170 a Casimiro I. Principe Pomeraniae. – Revera idem est ac Brode.

DRAXMARCHENIUM

Lairuelz p. 420 (Draxmari) et Hugo I 641: in Dioc. Kammin, in Pomerania. – Revera idem est ac Dragsmark in Norwegia (Circaria Daniae).

GOTTESWAN

Lairuelz p. 428. In catalogo Scheftlariensi: Goteswan, in Ninivensi II: Godesnaue in Thuringia. – Probabilius non est idem ac Gottesstadt, ut putat Waefelghem p. 98, sed falsa lectio pro Gottessaw = Chotěšov in Circ. Bohemiae.

SAINT MARIE D'HUENES

Hugo I 785 Waefelghem p. 103 et 262 identificat hoc monasterium absque ulla ratione cum Sta. Maria in Balna Insula (Hugo II 153), de quo vide infra apud Circariam Frisiae. – Huenes est probabiliter corruptela pro Huveaune, Circ. Gasconiae.

INDAGO.

In dioc. Kammin. In diplomate anni 1308, publicato a Rango p. 159. invenitur praepositus „de Indagine“. Inde hoc sumpsit Hugo I 873 (cf. Winter 8, Waefelghem 125). Secundum Hoogeweg II 850 idem est ac Gobelenhagen, situs ubi canonia O.S.A. Jasenitz primitus extiterat. Me vero iudice, forsitan idem est ac Stolp, quod ut videtur supra, fuit coenobium spectabile. Ante annum 1311 extra civitatem erat situm, et forsitan ibi nomine „Indago“, quod est commune in Germania (= Hagen, Hain), designabatur.

ISAGRABIA

In cat. Scheftlariensi invenitur hoc nomen apud circariam Slaviae. Item apud Lairuelz p. 420. Hugo I 929 recte identificat Isagrabia cum Zagreb, et inde vertit „Slaviam“ in „Slavoniam“, quae vox melius cum situ illius civitatis consonat. Atqui revera numquam circaria huius nominis extitit. Probabiliter hic habemus similem casum ac supra apud „Linoma“, quam invenis inter „Praetermissis“ circariae Saxoniae. In catalogo nempe Scheftlariensi, vix allato, occurrit insuper apud Circariam Hungariae, duabus in lineis scriptum: „Dioc. Ysagrabiensis – Ywancia“. Puto aliquem copistam hic dioecesim, ut alias, pro monasterio habuisse, quod adiunxit circariae Slaviae, ad quam pertinere canoniam similis nominis (Grobe) aliquando audierat. Lairuelz, qui libenter multiplicat ecclesias cathedrales in gloriam ordinis, talem ex ea fecit. Revera capitulum cathedrale Zagrabiense (Zagreb, Agram in Hungaria, nunc Yugoslavia) numquam ordini nostro fuit incorporatum.

IVENOC

Seu Ivenac. Secundum Hugo I 937 in dioc. Kammin, fundatum anno 1180 a vidua Casimiri I. ducis Pomeraniae. Putat ipse Hugo, hoc idem esse ac Jusnia, quod invenerat in aliis catalogis manuscriptis, nobis ignotis. Jusnia est certe falsa lectio pro Usnam-Grobe. Ivenac vero potest esse idem pro Ivanič, quae in catalogo Lepaige designatur ut „filia Rubi“ (= Marienbusch, sita in dioec. Camminensi). Quod nobis videtur probabilius quam corruptela pro Ivenack in Mecklenburg, asceterio O. Cist (Waefelghem 127, Grote 265).

PEDOC

Hugo II 527, Waefelghem 194, Lairuelz 420. In catal. Scheftlariensi: Pel-dach. – Revera idem est ac Belbuck.

